

Het in de avond van 26 november jl. gebodene toont aan, welk een groot stuk deskundigheid voor onze vereniging verloren is gegaan door het terugtreden van de eerste voorzitter. Gelukkig kon de wnd. voorzitter hem de toezegging ontlokken, dat de H.V.S. te allen tijde een beroep op hem zal mogen blijven doen.

DE WAPENBORDEN IN DE NED. HERV. KERK TE SOEST (vervolg) door G. Stalenhoef

Inleiding

Nog tijdens de september-excursie vroeg de redactie een aantal artikeltjes over de wapenborden. Het eerste van deze serie diende bij voorkeur te verschijnen in de eerstkomende aflevering.

Dat is gelukt, doch er was geen gelegenheid eerdere publicaties te raadplegen. Dit is inmiddels wel gebeurd.

Het oudste bericht dat werd gevonden is van 1887. (1)

De schrijver vertelt daarin dat hij gebruik heeft gemaakt van aantekeningen welke door zijn grootvader vóór 25 maart 1821 waren verzameld.

In 1887 heeft de schrijver zelf de kerk bezocht; er was toen nog slechts een gedeelte van de borden aanwezig. Vermeld wordt daarbij:

"In 1876 is er een brand geweest in deze kerk door het omvallen eener stooft; het wapenbord nr. 24, dat daardoor beschadigd werd, heeft mijn vader laten restaureren; of de overigen verbrand zijn vergat ik de koster te vragen". (2)

Het genoemde bord. nr. 24 is het bord van Hendrik Philips Snouckaert van Schauburg (ons nr. 4).

Aangezien deze baron in 1844 overleed en wij slechts de opsomming uit 1821 kennen is niet bekend waar dit bord, ten tijde van de brand, in de kerk hing.

Bezien wij de plaatsing van de borden zoals deze in 1821 was, dan blijkt dat drie borden hingen aan de muur aan de noordzijde van het schip. Deze borden zijn nog steeds aanwezig (onze nrs. 3, 7 en 9).

Tegen de muur aan de zuidzijde hingen eveneens drie borden; ook deze zijn nog aanwezig (nrs. 5, 8 en 10).

Wanneer deze borden bij de brand nog op dezelfde plaats hingen als in 1821 zou men kunnen concluderen dat de beide muren van het schip weinig of niets van de brand hebben geleden.

In het koor hingen in 1821 negen borden, waarvan er thans nog drie in de kerk aanwezig zijn (onze nrs. 2, 6 en 10).

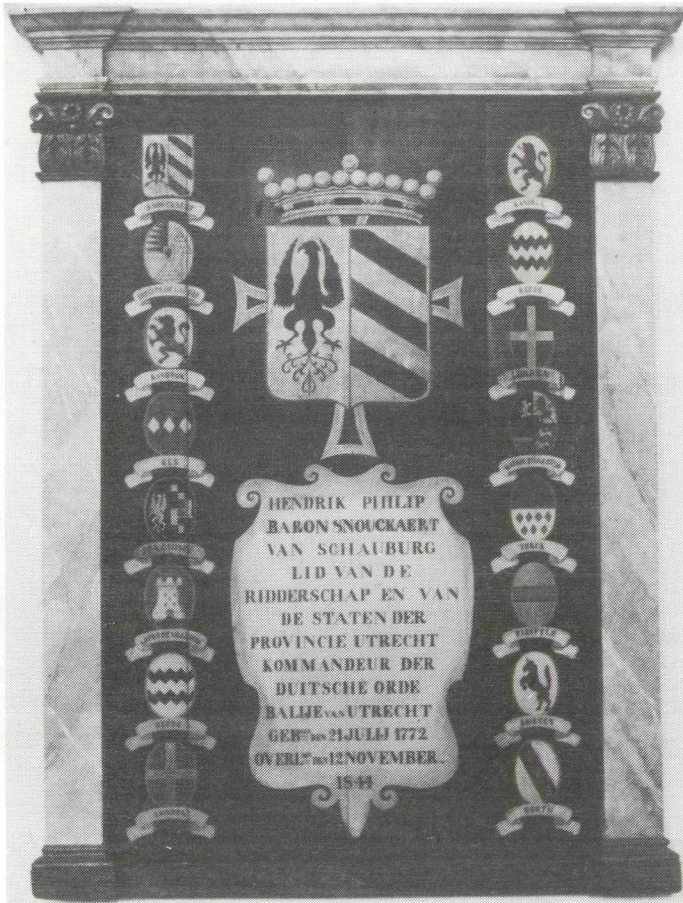
Opvallend hierbij is dat van de zes ontbrekende borden er drie betrekking hebben op leden van de familie van Muijlswijk.

Deze zouden dus verbrand kunnen zijn, doch waarom dan niet het bord van Hedwig van Meerveen (nr. 6) dat tussen twee borden van Muijlswijk heeft gehangen?

Zijn deze borden wellicht na 1821 naar elders overgebracht?

De andere ontbrekende borden uit het koor waren gewijd aan leden van de families Sasse van Isselt, Livingstone en Edmond.

Rouw- of Wapenbord uit
de N.H. Kerk te Soest

- (1) A.C. Snouckaert van Schauburg, "Wapenborden enz. in de (Oude) Kerk te Soest in: De Nederlandsche Heraut; 4e jrg. (1887), blz. 219/251.

De heer Cornelissen de Beer, van wie ik reeds enkele jaren geleden een groot aantal gegevens ontving waarvan hier dankbaar gebruik is gemaakt, noemt de schrijver van het aangehaalde artikel een oomzegger van baron Hendrik Philips. Aangezien Hendrik Philips in 1844 is overleden en de schrijver in 1841 werd geboren zal deze zijn oom niet goed meer hebben herinnerd.

De schrijver, baron Albert Carel werd in 1841 geboren en overleed ongehuwd in 1902. Hij was majoor der cavallerie, kamerheer en stalmeester van Koning Willem II, lid van de Hoge Raad van Adel en directeur van het Huisarchief van H.M. de Koningin.

Zijn vader (degene die het bord van baron Hendrik Philips na de brand heeft laten restaureren) was Mr. Albert Carel, geb. 1803, ovl. 1878 en gehuwd te Baarn 10 mei 1839 met Johanna Catharina Adelaïde Schuyt, dochter van Willen Frederik Schuyt en Alida Janszen.

Van zijn functies kunnen worden genoemd: kamerheer van de Koningen Willem I en Willem II en lid van de Hoge Raad van Adel.

De grootvader van de schrijver (degene die ca. 1821 de wapenborden heeft beschreven was:

Albert Carel, Baron Snouckaert van Schauburg, geboren 1763, overleden 1841 en gehuwd te Neerbosch in 1787 met Johanna Gijsberta Cornelia Brouwer.

Hij vertoefde als page aan het Stadhouderslijk Hof van Prins Willen V, was kamerheer-ceremoniemeester van Koning Willem I en lid van de Hoge Raad van Adel.

Op de verwantschap met de "Soester" Snouckaert's wordt ingegaan bij de bespreking van het betreffende rouwbord.

- (2) In het boekje van de Commissie Kunstvoorwerpen Oude Kerk wordt als jaar van de brand vermeld 1875. Misschien kan een van onze leden eens proberen iets meer over de brand te vinden, b.v. in een krantencollectie, in kerkeraadshandelingen, raadsnotulen of iets dergelijks.

HISTORISCHE REKREATIE

door Hans Kraal

Onze woonplaats is na de oorlog in snel tempo gegroeid, de bevolking is zo ongeveer verdubbeld. Als je je dan eens afvraagt, hoeveel van die Soesters zich realiseren in wat voor prachtige omgeving ze wonen, dan zal dat aantal behoorlijk tegenvallen.

De mogelijkheden om rond Soest erop uit te gaan, zijn wel zo groot, dat men niet gauw in herhalingen van de route zal vallen. Vroeger was de fiets voor de meesten van ons het meest geëigende vervoermiddel en het leek me wel aardig om eens te inventariseren wat we destijds op fietsgebied konden ondernemen.

Terwijl we nu toch altijd eerst zo'n tien minuten moeten trappen om enigszins uit de drukte te komen, begon vroeger de tocht eigenlijk al voor de huisdeur, want zelfs de rijksweg was niet gevaarlijk met zo af en toe een auto.

Als we nu eens starten met een ritje over het pad langs Avia restaurant. Door bossen en langs duinen kom je aan de spoorlijn Utrecht-Amersfoort, waar we links of rechts af moeten, de asfaltweg op. Maar vroeger stak je dan de spoorlijn over en was er een prachtig kaarsrecht fietspad, tamelijk steil stijgend, dat "boven" uitkwam op een punt, waar nu het Eisenhower plateau ligt, dat onderdeel is van het defensie oefenterrein de Vlasakkers.

Rechts van ons lag daar vroeger de Stompert, waar een paar gebouwtjes met zendmasten van het vliegveld stonden.

Je werd daar beloond met een prachtig uitzicht over de Soesterbossen met op de achtergrond de Soester bebouwing en nog verder de Eempolders.